

پلیکان پاخاکستری در تالاب درگه سنگی

معرفی گونه

پلیکان پاخاکستری

راسته پلیکان شکلان، خانواده پلیکان ها

Scientific Name: *Pelecanus crispus*
Common Name: Dalmatian Pelican

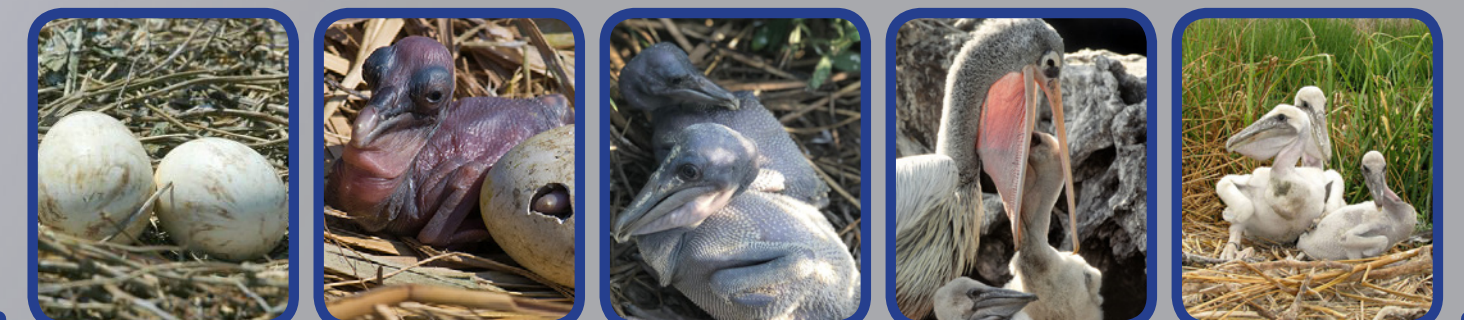
ویژگی‌های ظاهری

بزرگترین عضو خانواده پلیکان‌ها است. نر و ماده هم‌شکل و دارای اندک تغییرات فصلی هستند. پرنده بالغ در دوره جوجه‌آوری، کیسه گلوبی نارنجی رنگ دارد و پرهای مجعد پشت سر و گردن آن اندکی افراشته می‌شود. حد رویش پرهای جلوی پیشانی به شکل یک خط مستقیم است و لکه بزرگ زردرنگی در پایین گلو دیده می‌شود. روتنه، خاکستری مایل به تیره‌ای و شاهپرها اولیه تیره است و سبب می‌شود روی بال‌ها سیاه و سفید به چشم آید. زیرتنه، سفید به همراه هاله‌ای از رنگ خاکستری مایل به آبی، سطح زیربال‌ها یکدست سفید چرک و پاها سرپی رنگ هستند. در خارج از این دوره، کیسه گلوبی زرد کمرنگ و لکه زرد پایین گلو محو می‌شود. پرنده نابالغ روتنه تیره به همراه خال‌های خاکستری مایل به قهوه‌ای، زیرتنه سفید چرک و کیسه گلوبی خاکستری مایل به زرد دارد.

گسترگی بال‌ها: ۳۱۰ تا ۳۴۵ سانتیمتر

طول بدن: ۱۶۰ تا ۱۸۰ سانتیمتر

رشد و نمو گونه

ویژگی‌های زیستی

دریاچه‌ها و تالاب‌های بزرگ ولی کم عمق که در حاشیه فاقد پوشش گیاهی هستند و همچنین آب‌های ساحلی دارای پناه را به عنوان زیستگاه برمی‌گزینند. پرنده‌ای اجتماعی است و در تمام طول سال به صورت گروهی دیده می‌شود. فقط از ماهی‌ها تغذیه می‌کند و آنها را به صورت گروهی، با تشکیل نیم دایره و راندن شان به نواحی کم عمق صید می‌کند.

معرفی تالاب

تالاب درگه سنگی یکی از تالاب‌های شهرستان نقده در استان آذربایجان غربی است. مساحت این تالاب در حدود ۳۵۰ هکتار است که در فصل پر آب با زیر آب رفتن اراضی پست اطراف به ۷۵۰ هکتار و بیشتر افزایش می‌یابد. پوشش گیاهی نی در اطراف این تالاب به وفور به دیده می‌شود. همچنین این تالاب در «سایت رامسر» به عنوان تالاب بین‌المللی ثبت شده است.

پراکنش و فراوانی

به تعداد اندک و به طور نامنظم در تالاب‌های استان فارس، خوزستان و آذربایجان غربی جوجه‌آوری می‌کند. همچنین به طور منظم در نواحی جنوبی دریای خزر به ویژه شبه جزیره میانکاله و خلیج گرگان، تالاب‌های استان‌های خوزستان، فارس و سیستان و بلوچستان و دهانه رودخانه‌ها و نهرهای حاشیه سواحل جنوبی کشور و تالاب‌های آذربایجان غربی زمستان‌گذرانی می‌کند. گاهی افراد غیرجوجه آور در طول تابستان در برخی تالاب‌های استان‌های خوزستان، فارس، سیستان و بلوچستان، گلستان و دریاچه‌های ترکمن صحرا مشاهده می‌شوند.

تهدیدات پیش‌روی گونه

تخریب زیستگاه، تهدیدات انسانی، صید و شکار، بیماری‌های حیات‌وحش، عدم تأمین حق آبه تالاب‌ها

وضعیت حفاظت

یکی از پرنده‌ها آسیب‌پذیر (VU) محسوب می‌شود. همچنین در ضمیمه یک کنوانسیون منع تجارت بین‌المللی گونه‌های در معرض انقراض (CITES) قرار دارد. در ایران نیز یکی از پرنده‌ها در معرض خطر انقراض معرفی شده و دارای ارزش حفاظتی است.

راهکارهای اصلی حفاظت گونه

- تأمین حقایق تالاب‌های محل زمستان‌گذرانی و جوجه‌آوری گونه و جلوگیری از حفر چاه و برداشت غیرمجاز آب در حوزه آبریز تالاب‌ها
- جلوگیری از هرگونه تعرض به حریم قانونی تالاب‌ها از قبیل: چرای غیرمجاز دام، کشاورزی، ساخت و ساز، ...
- تأمین امنیت تالاب‌ها و جلوگیری از شکار غیرمجاز
- کنترل و حفظ کیفیت آب در زیستگاه‌های گونه و اجرای اقدامات پیشگیرانه در خصوص شیوع بیماری‌های پرنده‌ها در اطراف تالاب‌ها

@iranianwetlands
www.wetlandsproject.ir
عکاس: فرشاد شهلائی